

Învățarea vorbirii

Vorbirea, una dintre cele mai importante și flexibile capacități umane, este o facultate deosebită, care dă indivizilor posibilitatea de a comunica între ei prin limbaj.

Fiecare limbă are două elemente principale. Primul este un set de simboluri care desemnează lucruri pe care le cunoaștem sau le înțelegem; aceste simboluri, vorbite sau scrise, sunt cuvintele, sau vocabularul. Al doilea element al limbii este gramatica. Aceasta cuprinde o serie de reguli prin care cuvinte separate sunt combinate în fraze sau propoziții ce exprimă relații precise între obiecte și evenimente, sau care transmit semnificații noi, mai complexe. Propoziția simplă: "Ion l-a lovit pe Dan" are un înțeles diferit de cel al propoziției: "Dan l-a lovit pe Ion". Deși cuvintele sunt identice, diferențele de ordin gramatical modifică felul în care sunt înțelese.

Gânguritul

Plânsul este primul mesaj sonor al copilului și seamănă mai mult cu comunicarea dintre animale decât cu vorbirea umană. Mamele devin capabile să distingă "plânsurile" care indică

☉ **Toți copiii posedă capacitatea de a vorbi. Ei învață să vorbească imitându-i pe cei din jurul lor.**

☉ **Deși nu sunt capabili să poarte o conversație ca și cele dintre adulți, copiii mici își vor "încerca" registrul de cuvinte și fraze cu fiecare străin întâlnit.**

foame, furie sau durere, deși la început fac acest lucru cercetând condițiile din jurul copilului la momentul respectiv. Este greu să determini semnificația plânsului fără indicii, cum ar fi timpul trecut de la ultima hrănire.

Cercetările psihologilor au demonstrat că în cazul în care o mamă este receptivă la manifestările copilului său, reacționând rapid și regulat la plânsurile acestuia, copilul poate plânge tot mai puțin până la vârsta de un an, comparativ cu copilul unei mame care nu

reacționează în acest fel. Pe lângă faptul că plâng mai puțin, acești copii încep să comunice mai bine prin gesturi și sunete. La vârsta de 4-5 luni, majoritatea copiilor încep să scoată sunete repetate regulat sub forma unei acțiuni vocale, denumită gângurit. Până la vârsta de 18 luni, "vorbirea" continuă să fie în mare parte o joacă, sau un accesoriu al diferitelor acțiuni și nu un înlocuitor al acestora. Nevoia de comunicare este adesea satisfăcută prin "limbajul" gesturilor sau zgomote

expresive. Comunicarea dintre copil și părinte este posibilă deoarece părintele a învățat să asocieze anumite zgomote și gesturi cu necesități specifice. Această formă de comunicare vocală dă posibilitatea unui copil de această vârstă să-și facă cerințele pe deplin înțelese.

Înțelegerea

Bebeluşii par să deosebească vorbirea de alte tipuri de sunete, cum fac și adulții. Dacă un copil de 1-2 luni este învățat să sugă un biberon la repetarea anumitor sunete, de exemplu "a-a-a", copilul va înceta în cele din urmă să sugă, deoarece începe să se plictisească de aceleași sunete; cu alte cuvinte, o dată ce copilul și-a însușit un "model în memorie" a sunetului respectiv, acesta nu mai este nou și interesant. Dacă sunetul este schimbat în altă vocală, ca "e-e-e", copilul va începe să sugă tot mai tare. El sesizează diferența și devine din nou interesat.

Felul în care copilul se comportă cu obiectele este foarte diferit de comportamentul său față de oameni. Acesta privește atent obiectele și încearcă să ajungă la ele; dar cu oamenii va încerca să "vorbească" de la o vârstă fragedă. În contactul vizual cu părinții săi, copilul face multe gesturi ale corpului și grimase ale feței, asemănătoare cu cele ale

adulților în conversațiile dintre ei, și își poate mișca buzele, făcând anumite "mișcări ante-vorbire". Este ca și cum copilul ar vrea să vorbească cu mult înainte de a putea. Expresiile și gesturile copilului și părintelui sunt foarte asemănătoare în timpul acestor "conversații". La început, părintele va imita copilul și este posibil ca acesta să fie și modul în care copilul învață semnificațiile sociale ale diferitor gesturi pe care le manifestă automat.

Gramatica

Modul în care copilul învață să vorbească a dat adulților multe bătăi de cap de-a lungul timpului. Deși capacitățile de învățare ale copilului par să fie limitate, el reușește să stăpânească structura extrem de complexă a limbii sale materne în doar 3-4 ani. În plus, fiecare copil, deși confruntat cu modele diferite de limbă, și învățat puțin sau neconștient de părinți, ajunge la același nivel gramatical în acest scurt timp. Fiecare copil devine un membru al comunității limbii sale, capabil să producă și să înțeleagă o varietate nesfârșită de noi propoziții în limba pe care o stăpânește.

La început copiii spun câte un singur cuvânt, de obicei un substantiv ce indică o persoană sau un obiect. Cercetările arată că aceste cuvinte individuale transmit idei pe care un adult le-ar exprima în propoziții. De exemplu, "lapte" poate însemna "vreau să beau lapte".

În curând, copilul va începe să unească două cuvinte, printre care și verbe (cuvinte care implică acțiuni). Aceste propoziții de două cuvinte descriu relații dintre oameni, obiecte, acțiuni și evenimente, cum ar fi "tata lovit", sau "lovește mingea". Acestea sunt întotdeauna în concordanță cu ordinea gramaticală folosită de adulți. Astfel, un copil spune "lovește mingea" și rar "minge lovește". Copilul începe să-și însușească gramatica.

Perioada telegrafică

În această fază timpurie de învățare a limbii, numită fază telegrafică, toate cuvintele și terminațiile cuvintelor ce modifică subtil un sens lipsesc, ca într-o telegramă. Numerele (și formele de plural), timpul (altele decât cel prezent), obiectele și locurile exacte, sunt omise. În timp ce un adult ar spune: "cartea este pe masă", un copil mic spune: "carte masă".

Se consideră că până la vârsta de 18 luni, copiii învață să "decodeze" vorbirea adulților. Apoi, aceștia învață vocabularul și anumite reguli de aranjare, necesare pentru a înțelege vorbirea. Copilul continuă să formeze propoziții mai lungi, prin adăugarea părților de vorbire omise în timpul fazei telegrafice. La vârsta de 4-5 ani, copilul este capabil deja să poarte conversații ca cele între adulți.

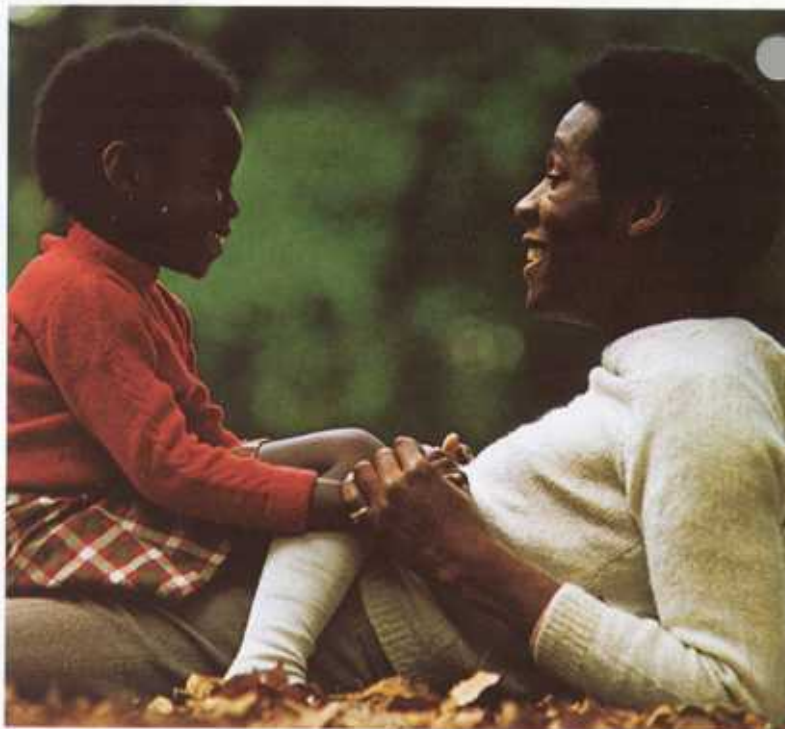
Dezvoltarea limbajului

Cercetările asupra creierului uman au demonstrat că multe părți ale acestuia contribuie la dezvoltarea facultății de a vorbi. Cortexul și cerebelul transmit mișcări adecvate buzelor și limbii. Alte două zone ale creierului sunt considerate importante în folosirea limbajului. Acestea sunt zona lui Wernicke și zona lui Broca. Zona lui Wernicke, în lobul temporal, interpretează semnificațiile sunetelor. Aceasta, la rândul său, transmite impulsuri spre zona lui Broca, din lobul frontal. Zona lui Broca elaborează instrucțiunile necesare oricărui

☉ În general, pronunțarea cuvintelor se face prin mișcări ale gurii, buzelor și limbii. La început, acest lucru poate fi dificil și mulți copii rămân săsăiți o perioadă de timp.

☉ După ce a trecut prin faza "telegrafică" a vorbirii, copilul începe să formeze propoziții mai lungi. La vârsta de patru sau cinci ani, acesta va fi deja capabil să poarte conversații ca și cele între adulți.

contractii ale mușchilor care contribuie la vorbire. La persoanele dreptace vorbirea se realizează în emisfera stângă a creierului. În ceea ce privește persoanele stângace, la majoritatea acestora vorbirea se realizează tot în emisfera stângă și doar 15% au zonele limbajului în emisfera dreaptă, iar la alte 15% aceste zone sunt localizate în ambele emisfere.

Se pare că numai oamenii au capacitatea de a comunica între ei prin folosirea vorbirii gramaticale dobândite. Cu toate acestea, cercetările în acest sens continuă cu pui de

cimpanzei care sunt crescuți în casele oamenilor și există semne că aceștia sunt capabili să înțeleagă limbajul: nu doar un registru de cuvinte individuale, ci și o înțelegere a gramaticii "telegrafice" simple. Din punct de vedere fizic, cimpanzeii nu pot să-și folosească buzele și limba la fel ca oamenii, însă acestora li se predă o formă de limbaj prin semne și au demonstrat deja că înțeleg folosirea verbelor și substantivelor. Astfel de cercetări ne-au ajutat să înțelegem mai bine dezvoltarea facultății de a vorbi a oamenilor.